

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 1956, sp. zn. 1 Tz 310/56

Číslo: 15/1957

Právní věta:

Zvláště přitěžující okolnost, že se pachatel dopustil trestného činu "jako člen spolčení" sice předpokládá předchozí spolčení ve smyslu § 166 tr. zák., musí k němu však přistoupit další skutečnost, že jde o spolčené, které má ráz organisované součinnosti zvyšující nebezpečnost trestného činu pro společnost (§ 75 odst. 4 tr. zák.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.11.1956

Spisová značka: 1 Tz 310/56

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Člen spolčení, Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby, Spolčení, Trest, Zvlášť přitěžující okolnost

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Tři obvinění (A, B a C) dleli společně v hostinci a po uzavírací hodině, když opustili hostinec a společně odcházeli touže cestou, spatřili muže, který se k nim blížil. V tom případl obviněný A na myšlenku, že uvedeného muže přepadnou a oberou o peníze. Ostatní dva obvinění s tím souhlasili. Obvinění na to přepadli muže, srazili jej k zemi, ztloukli jej a odcizili mu náprsní tašku a zraněného pak shodili do silničního příkopu.

Lidový soud v Ústí nad Labem uznal obviněné vinnými trestným činem loupeže podle § 232 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. a uložil jim tresty podle § 232 odst. 2 tr. zák.

Krajský soud v Ústí nad Labem k odvolání obviněného A tomuto vyměřil nový nižší trest, jinak ponechal rozsudek lidového soudu nedotčeným.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil rozsudky lidového i krajského soudu a lidovému soudu uložil, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona uvádí, že soudy nesprávně uznaly, že obvinění

trestný čin loupeže spáchali jako členové spolčení [§ 232 odst. 2 písm. a) tr. zák.].

Stížnost pro porušení zákona je důvodná.

Zvláště přitěžující okolnost „jako člen spolčení“ podle § 232 odst. 2 písm. a) tr. zák. není dána vždy, když spolupachatelé se trestného činu loupeže dopustili po předchozí hodně. Spolčení zde nelze vykládat v tak širokém smyslu jako spolčení podle § 166 tr. zák. a zvláště přitěžující okolností nemůže být již každé předchozí spolčení. Zvláště přitěžující okolnost „jako člen spolčení“ je dána jen tehdy, jde-li o předchozí spolčení, které znamená zorganizování členů k páčání více trestných činů nebo aspoň více skutků zakládajících trestný čin nebo kde pachatelům, byť i jediného trestného činu, jsou určeny jednotlivé úlohy, kde jsou mezi nimi projednány podrobnosti provedení trestného činu a kde vůbec je trestný čin pečlivě připravován tak, aby byl snáze proveditelný nebo aby bylo znesnadněno jeho odhalení. Musí tu jít o případ spolčení, které se svou povahou blíží tlupě nebo který má vůbec ráz organisované součinnosti, tedy takové, které znamená zvýšenou nebezpečnost trestného činu pro společnost (§ 75 odst. 4 tr. zák.). Že pojmy spolčení podle § 166 tr. zák. a spolčení ve znaku „jako člen spolčení“ nejsou totožné, je patrné již z toho, že v § 232 odst. 2 písm. a) tr. zák. zákon hovoří o „členu spolčení“, kdežto § 166 tr. zák. zná „účastníky spolčení“.

Takovýto charakter trestné činnosti není dán v konkrétním případě, kde pachatelé se na místě těsně před činem dohodli, že přepadnou poškozeného, který se k nim blížil, při čemž si ani neurčili, kdo a jakým způsobem čin provede. Nelze proto skutek obviněných kvalifikovat též podle § 232 odst. 2 písm. a) tr. zák. Ježto lidový soud použil v daném případě této kvalifikace, porušil tím zákon v ustanovení § 232 odst. 2 písm. a) tr. zák.

Stejně tak krajský soud, který rozhodoval k odvolání obviněného A, porušil zákon v ustanovení § 232 odst. 2 písm. a) tr. zák., neboť pouhou dohodou o spáchání trestného činu loupeže uzavřenou těsně před činem, pokládal za zvláště přitěžující okolnost „jako člen spolčení“.